

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322200486
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5322200486.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Zuzany Krivdovej (sudkyňa spravodajkyňa) v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B. C., D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. F. E. XXX, zastúpenému splnomocneným zástupcom: G. E., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. F. E. XXX, o zaplatenie 7.311,71 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 7Csp/5/2022-164 zo dňa 02.11.2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 7.311,71 Eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 7.311,71 Eur od 10.11.2021 do zaplatenia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávacom prípade neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. že žalobcom nedošlo k zosplateniu úveru zákonným spôsobom pre neurčitosť tohto právneho úkonu v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka z dôvodu chýbajúcej identifikácie nezaplatennej splátky, pre ktorú sa právny predchodca žalobcu (Tatra banka a.s.) rozhodol zosplatiť úver zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. 3018520143 (ďalej len „Zmluva“).

Vychádzal z toho, že v konaní nebolo preukázané, že žalobcom uplatnená pohľadávka bola v čase jej postúpenia na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 09.11.2021 splatná.

V danom prípade bola možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru dojednaná medzi stranami priamo v Zmluve v článku V. bod 5 písm. b). Banka oznámila žalovanému vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru listom zo dňa 25.02.2019 s odôvodnením, že neevviduje úhrady splatnej pohľadávky napriek predchádzajúcim písomným výzvam s tým, že tento stav pretrváva viac ako 3 mesiace od vzniku omeškania a vyzvala ho, aby po doručení tohto oznámenia bezodkladne zaplatil pohľadávku vo výške 7.294,79 Eur (z toho istina 7.024,67 Eur, riadny úrok 251,95 Eur, úrok z omeškania 3,17 Eur, náklady spojené s vymáhaním 15,-Eur). Banka neuviedla akú konkrétnu dlžnú splátku/splátky žalovaný neuhradil, ani nešpecifikovala splátku, pre nezaplatenie ktorej došlo z jej strany k vyhláseniu mimoriadnej

splatnosti úveru. Výzvou pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 25.01.2019 vyzvala banka žalovaného na zaplatenie pohľadávok v omeškaní, kde uviedla 5 rôznych produktov, okrem iných aj spotrebiteľský úver s identifikačným údajom LD1810900192 vo výške 272,85 Eur, a to bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní. Zároveň žalovaného upozornila, že ak pohľadávku v omeškaní v stanovenom termíne neuhradí, pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Ani v tomto liste banka nešpecifikovala splátku, so zaplatením ktorej bol v danom čase žalovaný v omeškaní. Uviedla len, že ide o nedoplatok na splátkach zo spotrebiteľského úveru s identifikačným údajom LD1810900192 vo výške 272,85 Eur.

Konštatoval, že ak nedošlo k zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, pohľadávka veriteľa nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“) a ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Dospel k záveru, že právny úkon postúpenia je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, dôsledkom čoho je nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

S poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 246/2019 z 11. júna 2019, konštatoval, že pasivita žalovaného v konaní, a teda nepopretie skutkových tvrdení uvedených v žalobe, automaticky neznamena, že súd vyhovie uplatnenému nároku. Zdôraznil, že všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia.

V nadväznosti na uvedené poukázal na to, že žalobca neuviedol v žalobe podstatné skutkové tvrdenie k tomu, že pre nezaplatenie ktorej splátky vyhlásila banka mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca až v doplnení žaloby (na výzvu súdu) uviedol, že mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.01.2019. V priebehu odvolacieho konania začal tvrdiť, že mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.10.2018 a na tomto tvrdení zotrval aj na poslednom pojednávaní. Toto tvrdenie žalobcu je však v rozpore s jeho predchádzajúcim tvrdením uvedeným vo Vyjadrení zo dňa 05.08.2022, kde uviedol rozpis splácania úveru žalovaným s uvedením dátumu a výšky úhrad vykonaných žalovaným. Z tohto rozpisu vyplýva, že žalovaný splácal úver pravidelne a riadne až do dňa 25.10.2018, kedy zaplatil poslednú splátku vo výške 127,29 Eur. Žalobca tak na jednej strane tvrdí, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.10.2018 a na druhej strane tvrdí, že žalovaný splátku splatnú dňa 25.10.2018 zaplatil. Tento rozpor vo svojich tvrdeniach žalobca neozrejmil.

Postrehol, že žalobca v priebehu konania mení a prispôsobuje svoje skutkové tvrdenia ohľadom splátky, pre ktorú úver banka zosplatnila tak, aby bolo možné konštatovať, že banka dodržala zákonný postup a zákonom stanovenú 3 mesačnú lehotu, čím však žalobca spôsobil, že jeho tvrdenia ohľadom zaplatenia/nezaplatenia splátky splatnej dňa 25.10.2018 sú rozporné. Uvedené umocňuje záver, že je potrebné, aby banka tento údaj o splátke, pre nezaplatenie ktorej vyhlásila banka mimoriadnu splatnosť úveru, uviedla priamo v Oznámení o vyhlásení splatnosti a výzve na zaplatenie zo dňa 25.02.2019. V takom prípade by bolo jednoznačné pre žalobcu, žalovaného i súd, pre nezaplatenie ktorej splátky došlo k zosplatneniu úveru.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že jeho žalobe vyhovie a prizná mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Podanie odvolania odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci ako i z nesprávnych skutkových zistení a súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Mal za to, že v čase účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru boli splnené všetky podmienky, potrebné pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti splátok v prípade neplnenia splátkového kalendára je ponechané len na vôli veriteľa, ktorý si môže vymáhať každú jednotlivú splátku samostatne, alebo môže (a zároveň nemusí) v dôsledku porušovania povinností dlžníka pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu a žiadať zaplatenie dlhu okamžite a jednorazovo.

Poukázal na to, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti – oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie sú jednostranným právnym úkonom, ktorého účinky nastávajú v momente, keď sa dostane do dispozičnej sféry adresáta. Z dôkazov predložených v konaní pritom nesporne vyplynulo, že ku dňu doručenia uvedeného jednostranného úkonu (a tým jeho pôsobeniu voči účastníkovi, proti ktorému smeruje) boli splnené podmienky na jeho vykonanie podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na uvedené považoval za nesporné, že je bez právneho významu, či ku dňu vyhotovenia výzvy, ktorou došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, boli splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko podstatným v tomto smere bolo

to, či podmienky podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka boli splnené ku dňu účinnosti tohto jednostranného právneho úkonu (t. j. ku dňu, kedy došlo k doručeniu výzvy, ktorou došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru). Uvedený výklad účinnosti adresných jednostranných právnych úkonov až momentom ich doručenia (s poukazom na ust. § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka) vyplýva napokon aj z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, a to konkrétne z uznesenia sp. zn. 5Cdo/129/2010 z 28.01.2011 týkajúceho sa tzv. teórie dôjdenia. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 111/2008 vyplýva, že „odstúpenie od zmluvy je jednostranný, adresovaný právny úkon, ktorý sa stáva účinným tým, že dôjde do dispozičnej sféry adresáta.“

Uvedené podľa jeho názoru potvrdzuje jeho argumentáciu v tom, že jednostranný právny úkon - akým je i vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, sa stáva účinným vtedy, keď dôjde do dispozičnej sféry adresáta. V čase doručenia oznámenia o vyhlásení splatnosti a výzvy na zaplatenie zo dňa 25.02.2019, ktoré bolo doručené dňa 21.03.2019, a to vrátením zásielky, nakoľko žalovaný si predmetnú zásielku neprevzal v odbernej lehote, boli splnené všetky podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Pokiaľ v odvolaní síce tvrdil, že k zosplatneniu došlo pre splátku splatnú dňa 25.10.2018, išlo len o jeho tvrdenie (jeho vlastné právne posúdenie), pričom určenie splátky, pre ktorú nastáva zosplatnenie je čisto otázkou právneho posúdenia súdom, ktorú má vyriešiť súd v zmysle platnej právnej úpravy a aktuálnej rozhodovacej činnosti vyšších súdnych autorít. Ak by súd postupoval v zmysle predložených dôkazov a platnej právnej úpravy a aktuálnej rozhodovacej činnosti vyšších súdnych autorít dospel by k záveru, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre neuhradenia splátky splatnej dňa 25.11.2018, nakoľko z predložených dôkazov vyplýva, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 25.02.2019, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 21.03.2019 (deň vrátenia zásielky postupcovi), a teda k dňu 21.03.2019 mohol postupca zosplatniť úver len pre splátku splatnú dňa 25.11.2018 (nakoľko s touto splátkou bol žalovaný v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a súčasne bol upozornený na možné uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka). Uvedené vyplýva z predložených dôkazov, ktorými súd počas konania bez pochyby disponoval.

Súd tak v rozpore s ustálenou praxou dovolacieho súdu posudzoval platnosť zosplatnenia na základe vyhodnotenia právneho posúdenia veci jednou zo strán sporu, avšak vôbec nevzal do úvahy, že strany sporu majú povinnosť uviesť len skutkové tvrdenia, pričom právne posúdenie je už výhradne vecou súdu (ktorému sa už však súd nevenoval). Vyriešenie, pre nesplnenie ktorej zo splátok sa stal dlh splatným pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je rozhodne otázkou právnou (vyplývajúcou práve z aplikácie ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) a preto vyslovenie právneho názoru strany sporu ohľadom riešenia tejto právnej otázky nemožno považovať za „určenie skutkového stavu“, ako nesprávne konštatoval súd. Podstatnou je aj tá skutočnosť, že v prejednávanom prípade nevykonával sporný právny úkon on (ktorý vyslovoval v konaní právny názor), ale ešte jeho právny predchodca a preto nemožno súhlasiť so závermi súdu, v zmysle ktorých by vyslovením právneho názoru malo dôjsť k určeniu skutkového stavu veci.

Uviedol, že v žiadnom prípade sa nemožno stotožniť s právnym názorom súdu, v zmysle ktorého je vo výzve podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka potrebné špecifikovať, pre nesplnenie ktorej konkrétnej splátky vyzýval postupca žalovaného na úhradu dlhu, nakoľko to nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka určuje ako obsahovú náležitosť výzvy podľa tohto ustanovenia upozornenie spotrebiteľa na možné uplatnenie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka a určuje, že medzi upozornením o možnom uplatnení si práva a samotným uplatnením práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka musí uplynúť lehota nie kratšia ako 15 dní, ktorou je spotrebiteľovi poskytnutý čas na dobrovoľné splnenie záväzku bez toho, aby veriteľ úver zosplatnil. Uvedené zákonné ustanovenie však v žiadnom prípade neudáva postupcovi povinnosť špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa žalovaný omeškal (s ktorou splátkou je žalovaný v omeškaní). Takáto povinnosť veriteľa nie len, že zo žiadneho zákona nevyplýva, ale je aj absurdná, nakoľko žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý uzatvorili zmluvu, čerpal poskytnuté finančné prostriedky a svoje záväzky sa zaviazal splácať, objektívne musí mať vedomosť o tom, koľko a kedy na poskytnutý úver uhradil, a teda ktorá splátka je tá, s ktorou sa omeškal.

V súvislosti s uvedením označenia konkrétnej splátky, pre ktorú si veriteľ uplatnil právo podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka (v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti k dňu 25.02.2019) uviedol, že rovnako ani v tomto prípade zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by bolo pre platné uplatnenia tohto práva v tejto výzve potrebné špecifikovať pre nesplnenie ktorej splátky si veriteľ toto právo uplatňuje (s ktorou splátkou je žalovaný v omeškaní a od akej doby).

Výklad učinенý súdom prvej inštancie, podľa ktorého v spotrebiteľských veciach je vo výzve podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka potrebné určiť, s ktorou konkrétnou splátkou sa dlžník omeškal, resp., že právo podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka potrebné využiť tak, že v ňom veriteľ špecifikuje splátku, pre ktorú toto právo uplatňuje, považoval za výklad contra legem, nakoľko v žiadnom prípade nevyplýva zo zákona.

Vo vzťahu k záverom okresného súdu o neurčitosti právnych úkonov postupcu z dôvodu absencie špecifikácie splátky, pre ktorú sa rozhodol veriteľ zosplatniť úver, poukázal na rozhodnutia tuzemských odvolacích súdov (uznesenia: Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12CoCsp/39/2022 zo dňa 31.08.2023, Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11CoCsp/9/2021 zo dňa 21.09.2022 a sp. zn. 6CoCsp/53/2021 zo dňa 18.01.2022), podľa ktorých zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť vo výzve pred mimoriadnou splatnosťou úveru, s ktorou splátkou/ami je dlžník v omeškaní a ani iných jednostranných úkonov konkrétne, ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala. Uvedené sa nedá ani len vyvodiť jazykovým a gramatickým výkladom. Vôbec mu nie je zrejmé z akých zákonných ustanovení si okresný súd túto „domnelú povinnosť“ vytvoril. Mal za to, že okresný súd si vyššie uvedené ustanovenia prakticky novelizoval, čo však do jeho právomoci nepatrí (II. ÚS 796/2016).

Postup súdu, ktorým si súd „upravil“ zákonné ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka nad rámec zákona tak, že výzva podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ako i zosplatnenie celého dlhu musí obsahovať presnú špecifikáciu omeškanej splátky, s ktorou sa dlžník dostal do omeškania (resp. s ktorou splátkou je žalovaný v omeškaní) je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodárnej (nie moci súdnej). Takáto špecifikácia splátky – najmä v prípade oznámenia o zosplatnení - by bola navyše nadbytočná – keďže z aktuálnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR jasne vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky, a teda veriteľ si nemôže „vybrať“, pre nesplnenie ktorej splátky toto právo uplatňuje, ako nesprávne uzatvoril súd prvej inštancie.

Čo sa týka jeho aktívnej vecnej legitímácie v tomto konaní, poukázal na skutočnosť, že postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to najmä výzvou zo dňa 25.02.2018. Aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 9Cdo/165/2022, 8Cdo/169/2020) pripúšťa, aby za výzvu na plnenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách bolo možné považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, avšak iba za súčasnej podmienky, že jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie. Z uvedeného vyplýva, že oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti nemožno automaticky stotožňovať s písomnou výzvou banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože relevantným bude obsah predmetného oznámenia o predčasnej splatnosti. Uvedený právny záver plne korešponduje s autonómiou vôle v súkromnoprávných vzťahoch, kedy nič nebráni subjektu práva spísať viacero právnych úkonov do jednej listiny.

4. Žalovaný nevyužil svoje právo vyjadriť sa k odvolaniu žalobcu.

5. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. V súdnej veci je podstata argumentácie žalobcu primárne založená na názore, že pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúce, kedy bol tento jednostranný právny úkon vyhotovený alebo odoslaný na poštovú prepravu, ale rozhodujúce je to, kedy bol dlžníkovi (žalovanému) doručený, čo v súdenom prípade znamená, že účinky vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nastali až dňa 21.03.2019 (čo je dátum doručenia vyhlásenia mimoriadnej splatnosti žalovanému). Žalobca taktiež namietal, že pre samotné vyhlásenie predčasnej (resp. mimoriadnej) splatnosti úveru zákon (§ 53 ods. 9 a § 566 Občianskeho zákonníka) nevyžaduje uviesť, pre ktorú konkrétnu omeškanú splátku vyhlasuje veriteľ úver za predčasne splatný, nakoľko to je možné vyvodiť podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

7. V posudzovanom prípade nebol sporný nasledovný skutkový stav: Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného listom zo dňa 25.01.2019 (č.l. 29 a 92 spisu) označeným ako „Výzva pred

mimoriadnou splatnosťou“ na úhradu dlžných súm z piatich tam uvedených produktov, s ktorými bol žalovaný v omeškaní, a zároveň mu poskytol lehotu 5 kalendárnych dní na uhradení tejto sumy, pričom ho upozornil na možnosť zosplatnenia úveru. V predložennom spisovom materiáli absentuje doklad o doručovaní tejto výzvy. Dňa 25.02.2019 právny predchodca žalobcu vyhotovil „Oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie“ (č.l. 27 a 93 spisu) , ktorým žalovanému oznámil, že neeviduje úhradu splatnej pohľadávky a keďže tento stav pretrváva viac ako 3 mesiace od vzniku omeškania vyhlasuje splatnosť pôžičky / úveru s tým, že výška pohľadávky z úveru k 23.02.2019 predstavuje sumu 7.294,79 Eur. Predmetné oznámenie bolo žalovanému doručované toho istého dňa 25.02.2019. Nakoľko si toto oznámenie žalovaný neprevzal v odbernej lehote, zásielka bola dňa 21.03.2019 vrátená naspäť právnenému predchodcovi žalobcu.

8. V prvom rade považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že sa nemôže stotožniť s argumentáciou žalobcu, podľa ktorej pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti nie je rozhodujúce, kedy bol tento jednostranný právny úkon vyhotovený alebo odoslaný na poštovú prepravu (nehovoriac o jeho obsahu), ale rozhodujúce je to, kedy bol dlžníkovi (žalovanému) doručený. Názor žalobcu je neakceptovateľný aj z toho dôvodu, že skutočnosť, či zákonom stanovené lehoty budú dodržané, nemôže byť ponechaná na náhodu a závisieť od toho, kedy si žalovaný (dlžník) zásielku s oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti (zosplatnení) preberie. Žalobcom vyššie prezentované teoreticko-právne konštrukcie sú v kontexte kogentnej právnej úpravy možnosti zosplatnenia spotrebiteľského úveru neudržateľné.

9. V posudzovanom prípade nebolo sporné, že tak posledná výzva právneho predchodcu žalobcu pred zosplatnením úveru zo dňa 25.01.2019 (č.l. 29 a 92 spisu) ako ani oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie zo dňa 25.02.2019 (č.l. 27 a 93) neobsahovali žiaden údaj o tom, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky malo dôjsť k zosplatneniu predmetného úveru (t.j. k vyhláseniu úveru za predčasne splatný). Tento údaj spočívajúci v konkretizácii omeškanej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, nie je zistiteľný zo samotnej žaloby doručenej súdu prvej inštancie dňa 25.02.2022, pričom tvrdenie o tom, pre ktorú splátku bol úver zosplatnený, sa po prvýkrát objavuje až v prvom odvolacom konaní (č.l. 124 p.v. spisu), kedy žalobca tvrdil, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.10.2018. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že toto tvrdenie žalobcu je v rozpore s jeho predchádzajúcim tvrdením uvedeným vo Vyjadrení zo dňa 05.08.2022 (č.l. 64 spisu), kde uviedol rozpis splácania úveru žalovaným s uvedením dátumu a výšky úhrad vykonaných žalovaným a z ktorého vyplynulo, že žalovaný splácal úver pravidelne a riadne až do dňa 25.10.2018, kedy zaplatil poslednú splátku vo výške 127,29 Eur. V priebehu tohto odvolacieho konania žalobca toto svoje rozporné skutkové tvrdenie korigoval, keď uviedol, že mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.11.2018 (č.l. 176 p.v. spisu). Z uvedeného vyplýva, že ani samotnému žalobcovi nebolo z výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ani z oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka) jasné, pre nesplnenie ktorej splátky vlastne malo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

10. Podstatným pre posúdenie danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bolo posúdenie toho, či právny predchodca postupoval pri zosplatnení pohľadávky v súlade so zákonom (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov), teda či zosplatnenie žalovanej pohľadávky právnym predchodcom žalobcu možno považovať za platné.

11. V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok odvolací súd všeobecne poukazuje na to, že zákonodarca v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zaviedol pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné (Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax, Eurounion, máj 2015, komentár k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z ustanovenia § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatených

dĺžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka. Najvyšší súd SR zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR: sp. zn. 1Cdo/61/2022 z 25.04.2023, 9Cdo/98/2022 z 25.04.202, 2Cdo/298/2021 z 30.03.2023, 4Cdo/250/2021 z 28.03.2023, 4Cdo/201/2022 z 26.01.2023).

12. Predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru je právom veriteľa a uvedené je v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie prezentovaným v bodoch 20. až 27. napadnutého rozsudku, na odôvodnenie ktorého odkazuje. Podľa názoru odvolacieho súdu už z upozornenia na možnosť predčasného zosplatenia úveru musí byť zrejmé, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky môže byť predmetný úver predčasne (mimoriadne) zosplatený, t. j. tento údaj musí byť už v tejto prvej notifikácii jednoznačne konkretizovaný. I keď Občiansky zákonník *expressis verbis* neuvádza čo má byť obsahom predmetných notifikácií, tento obsah možno nepochybne vyabstrahovať z podmienok, ktoré musia byť pre realizáciu práva veriteľa vyhlásiť predčasnú (mimoriadnu) splatnosť úveru splnené. Pokiaľ ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka možnosť realizácie práva veriteľa predčasne zosplatiť úver podmieňuje uplynutím 3 mesačnej doby od omeškania so zaplacením splátky, tak je zrejmé, že táto konkrétna splátka musí byť jednoznačne identifikovateľná, čomu zodpovedá povinnosť vedieť ju i konkretizovať. Samotný veriteľ predsa musí vedieť, pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky svoje právo zosplatiť úver realizuje, a nie je žiaden dôvod, aby touto informáciou nedisponoval aj dlžník. Nie je žiaden racionálny dôvod, aby tento dôležitý údaj nebol obsiahnutý už v samotnom upozornení na možnosť predčasného zosplatenia úveru (t.j. v prvej notifikácii veriteľa).

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom právnej úpravy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je zamedziť zospláťovaniu záväzkov spotrebiteľov, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko trvajúceho omeškania a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dĺžnej čiastky. Uvedené však nepochybne vyžaduje, aby bol spotrebiteľ riadne informovaný, pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

14. Odvolací súd zastáva názor, že výzva prezumovaná v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať špecifikáciu (identifikáciu) splátky, s ktorou je spotrebiteľ (v prejednávanej spore žalovaný) v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Bez uvedenia tejto identifikácie nie je možné následne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a platnosť tohto úkonu. Je potrebné si uvedomiť, že sa nejedná iba o formálnu podmienku, ale sa jedná o notifikačnú povinnosť dodávateľa voči spotrebiteľovi, ktorá má umožniť spotrebiteľovi „dozvedieť sa“ o hroziacom následku spočívajúcom vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a tento následok odvrátiť. Preto práve uvedenie konkrétnej splátky je tou rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť voči spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie „iba“ výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie, a spotrebiteľ z takto vyjadreného údajja nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatenia, resp. ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je objektívne vopred možné posúdiť, kedy si dodávateľ uplatní svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti. Navyiac ako už bolo povedané právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru založené omeškaním s úhradou splátky (s ktorou je v omeškaní aspoň tri mesiace), potom môže veriteľ uplatniť výlučne do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (t.j. v poradí prvej splátky, ktorá sa stala splatnou po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky, zakladajúcej právo zosplatenia), inak právo na zosplatenie na základe splátky, ktorá zakladá právo na zosplatenie, zanikne.

15. Z uvedeného možno potom vyvodiť, že z výzvy podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musí byť zrejmé označenie konkrétnej splátky zakladajúcej právo veriteľa na (hroziace) vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, nakoľko v opačnom prípade nemôže objektívne zakladať vedomosť dlžníka o dôvodnosti zosplatenia a reálnej možnosti odvrátenia tohto (hroziaceho) následku,

ale stáva sa iba formálnym „upozornením“ nenapĺňajúcim účel predmetného ustanovenia. Len takýto výklad je spôsobilý korešpondovať s vyššie uvedeným zmyslom účelu ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zdôrazňuje, že procesný súd nie je povinný ex offa vyhľadávať dôvod oprávnenosti úkonov veriteľa podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže by mohlo dôjsť aj k dôvodom, na ktoré účastníci právneho vzťahu ani nepomysleli. V kontexte s takto formulovaným právnym názorom odvolací súd poukazuje aj na relevantnú odbornú literatúru, a to Občiansky zákonník I. § 1 – 450 – Komentár od Števec M., Dulák, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol., z vydavateľstva C. H. Beck, Praha, 2015 (strana 576 a nasl.), ktorá dospela k rovnakému právnemu záveru.

16. Inak povedané podľa názoru tunajšieho odvolacieho súdu pre určitosť právneho úkonu zosplatnenia úveru vôbec nepostačuje, ak údaj o tom, ktorá konkrétna splátka predčasnú (mimoriadnu) splatnosť vyvolala možno vyvodíť z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tomto smere je potrebné si uvedomiť, že požiadavke určitosti zodpovedá konkrétnosť a jasnosť, a nie je úlohou spotrebiteľa (ani súdu) si tento podstatný údaj z niečoho alebo podľa niečoho vyvodzovať, či doslova po ňom pátrať.

17. Nie je žiadnou raritou, že právni nástupcovia veriteľov, resp. veritelia samotní, podávajú žaloby formulárového charakteru, z ktorých okrem iného nie je zistiteľné, pre ktorú konkrétnu nezaplatenú splátku došlo k zosplatneniu úveru a k žalobám pripoja množstvo dokumentov a očakávajú, že súd si všetky podstatné zistenia prácne dohľadá a vyabstrahuje sám, čo úlohou súdu v týchto prípadoch nie je.

18. Odvolací súd akcentuje, že nie je úlohou súdu v prípade nekonkrétnej notifikácie v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (a následne aj úkonu veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka) preskúmaním platobnej histórie úverového vzťahu, či „rozpočítaním“ dlžných súm zisťovať (čo naráža aj na „procesné limity“ v zmysle § 132 ods. 2 CSP), pre ktorú dlžnú splátku mohol veriteľ úver zosplatiť. Vo svojej podstate by nešlo o nič iné, ako len na základe vlastnej iniciatívy konajúceho súdu (a namiesto žalobcu, ktorého takáto povinnosť zaťažuje) vymedzenie (presnejším je pojem vytvorenie, keďže spravidla – tak ako i v súdenom prípade – absentujú v žalobe náležité jedinečné skutkové tvrdenia) takého skutkového stavu, ktorý zodpovedá hypotéze príslušnej právnej normy a na základe ktorého by bol žalobca v spore (aspoň čiastočne) úspešný. Niet najmenších pochyb, že takáto požiadavka je v absolútnom rozpore nielen s princípmi civilného sporového konania, ale prioritne v rozpore s elementárnymi ústavnými zásadami nestrannosti súdu a rovnosti postavenia strán pred súdom.

19. V nadväznosti na uvedené odvolací súd v súlade s konštantnou judikatúrou (uznesenie Ústavného súdu SR, č. k. i. ÚS 268/2019-18 z 10.9.2019) dáva do pozornosti odvolateľa, že podania adresované súdu musia byť formulované jasne, zrozumiteľne a určito, a najmä žaloba, ktorou sa sťažovateľ domáha vydania konkrétneho rozhodnutia, musí v zmysle § 132 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) obsahovať úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh, pretože iba formálne a obsahovo spôsobilá žaloba je predpokladom vecného prejednaní vecí. Súd v civilnom sporovom konaní nie je povinný a ani nemôže nahrádzať úkony sporových strán, ktoré zaťažuje povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť (§ 150 CSP). Úlohou (a zodpovednosťou) sporových strán je substancovať skutkový základ sporu, t. j. vymedziť jeho základ a podstatu. Sú to predovšetkým sporové strany, ktoré sú zodpovedné za výsledok sporu. Zvýšenie požiadaviek na procesnú aktivitu sporových strán a s tým spojenú procesnú diligenciu (zodpovednosť) so sankčnými dôsledkami v prípadoch procesnej pasivity je tak spôsobilé prispieť k efektívnemu a rýchlemu konaniu.

20. Odvolateľ taktiež mylne argumentoval, že určenie od akej omeškanej splátky sa žalovaný dostal do omeškania a od akej konkrétnej splátky si žalobca uplatňuje predčasné zosplatnenie dlhu je právnym posúdením a žalobca nemá povinnosť vec právne kvalifikovať, ale len skutkovo vymedziť. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom, že právne posúdenie vecí je na súde v zmysle zásady „iura novit curia“, avšak konkretizovanie splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu spotrebiteľského úveru, je skutkovým tvrdením, a nie právnym posúdením ako sa mylne domnieva odvolateľ. Nastolená otázka odvolateľom má skutkovú (nie právnú) povahu. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procesne dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, či a aké okolnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo

právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec a pod. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/99/2018, 4Cdo/7/2018, 2Cdo/111/2021).

21. Poukaz odvolateľa na ním označené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR je nenáležitým, nakoľko tieto sa týkajú začiatku plynutia premĺčacej doby v prípade zosplatneného spotrebiteľského úveru (čo nie je daný prípad), ale nijakým spôsobom tieto rozhodnutia dovolacieho súdu nereflektujú na problematiku obsahových náležitostí predmetných notifikácií a s tým súvisiaceho posúdenia platnosti zosplatnenia spotrebiteľského úveru.

22. Bezpredmetným je i odkazovanie odvolateľa na závery rozhodnutí iných (odvolacích) súdov v obdobných veciach, lebo tieto nie sú pre konajúce súdy záväzné (§ 193, eventuálne § 391 ods. 2 a § 455 CSP) a nepredstavujú ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle článku 2 ods. 2 CSP. Zároveň v rozoberanej súvislosti je podstatné, že okresný súd (v spojení i s dôvodmi tohto dovolacieho rozhodnutia, keďže konanie v I. a II. inštancii tvorí jeden celok) dostatočne zdôvodnil/vysvetlil svoj právny názor, t.j. argumentačne sa s riešením predmetnej právnej otázky plnohodnotne vyrovnal, preto nekonal v rozpore s princípom právnej istoty (bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 144/2014 z 13.5.2014).

23. Odvolací súd uzatvára, že zodpovedanie otázky platnosti upozornenia spotrebiteľa a uplatnenie práva v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo rozhodujúce pre skutkové a právne posúdenie skutočnosti, či došlo k účinnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedené bolo potom rozhodné aj vo vzťahu k otázke či je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu v prejednávanom spore, a to z hľadiska súladu postupu žalobcu s podmienkami prezumovanými v ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, pričom súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že aktívna vecná legitímácia žalobcu v prejednávanej veci nie je daná.

24. Z uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil aj túto odvolaciu námietku žalobcu ako nedôvodnú, majúc za to, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Do pozornosti odvolateľa súčasne dáva, že iba samotná skutočnosť, že odvolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola procesná strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, či rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (k tomu pozri napr. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

25. Pokiaľ žalobca nesúhlasí s názorom, že musí byť jednoznačne určité pre omeškanie ktorej splátky došlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru, jedná sa iba o polemiku žalobcu s názorom súdu prvej inštancie.

26. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalobcom, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania, ktorý plne zodpovedá vzájomnému procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným zohľadňujúc princíp procesnej ekonomie.

27. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou dovolacieho konania bol žalovaný, a to v celom rozsahu, preto mu voči žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Nakoľko však

žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, odvolací súd mu, vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Takéto „jednoetapové“ rozhodnutie o náhrade trov konania (súčasne o samotnom nároku ako i o jeho výške) zodpovedá východiskám a záverom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (bližšie napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

28. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)